

Soraya
LANE
Kuuba-
lainen
tytär

Suomentaneet Lauri Sallamo ja Heidi Tihveräinen

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Englanninkielinen alkuteos
The Cuban Daughter

Copyright © Soraya Lane, 2023
First published in Great Britain in 2023 by Storyfire Ltd trading as Bookouture.

Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Otava 2024

ISBN 978-951-1-46693-2

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2024

Omistettu Richard Kingille
Kiitos, kun olet uskonut tähän kirjasarjaan ja kertonut siitä
maailmalle.

PROLOGI

SOKERIPARONI JULIO DIAZIN YKSITYISASUNTO, HAVANNA, KUUBA, VUODEN 1950 LOPPU

Esmeralda asteli María-siskonsa kanssa käsikoukkua olohuoneeseen heidän isänsä luo. Palvelusneiti oli kiiruhtanut yläkertaan ilmoittamaan vieraasta ja kertonut, että heidän pitäisi tulla heti, mutta se ei ollut mitenkään tavatonta. Heidän isänsä oli erittäin ylpeä tyttäristään. Äidin ollessa vielä elossa heidän vanhempansa olivat yleensä viihdyttäneet vieraita eikä tyärten ollut tarvinnut kuin korkeintaan käydä näyttäytymässä, mutta nykyään isä halusi heidät rinnalleen. Isästä oli hienoa, kun he hymyilivät iloisina ja pitivät seuraa hänen liiketuttavilleen ja ystävilleen. Isän silmät kirkastuivat tyärten astuessa huoneeseen, ja hän oli heidän seurassaan kaikkein tyytyväisin.

Tämä päivä oli kuitenkin erilainen. Tänään aina niin hallittu Esmeralda oli ensimmäistä kertaa häkeltynyt. Hän oli seisahtunut tahtomattaan ovensuuhun, vaikka María yrittikin kiskoa häntä mukanaan ja vaikka Gisele törmäsi häneen liihottaessaan huoneeseen kärkkäänä näkemään, kuka odottamaton vieras oli.

Heidän ylellisessä, kultakoristeisessa nojatuolissaan istuva vieras nousi seisomaan heidän astellessaan huoneeseen. Vieras oli Christopher.

Minun Christopherini on täällä. Esmeraldan rinnassa jysähti ja suuta alkoi kuivata. *Ei voi olla totta. Kuinka Christopher on täällä Kuubassa?*

”Esmeralda, muistanet herra Christopher Duttonin, Lontoosta?” hänen isänsä sanoi leveästi hymyillen ja viittilöi sikarillaan tytärtään astumaan peremmälle. ”Ja tässä ovat tytäreni María ja Gisele.”

Esmeralda pakotti itsensä liikkeelle, koska ei halunnut isänsä näkevän, millainen vaikutus Christopherin läsnäololla häneen oli. Hän oli samaten kiitollinen siitä, ettei mies ollut katsonut häntä kuin ohimennen, ilmeenkään värähtämättä. Oliko Esmeralda kuvitellut kaiken, mitä heidän välillään oli tapahtunut? Miehen häneen luomat katset heidän ollessaan Lontoossa, käsien hipaisut ja pikkurillien kosketuksen, kun Esmeralda oli lähtenyt viimeisen kerran tämän luota?

”Kuinka mukavaa nähdä sinut taas, Esmeralda”, Christopher tervehti nyökäten ja tarttui ensin kevyesti Marían käteen, sitten Giselen. Esmeraldan poskia alkoi kuumottaa, kun hän katseli miehen painavan suukon Marían kämmenselälle samalla kun sisko vilkaisi häntä olkansa yli kulmiaan kohotellessaan. Tietenkin Esmeralda oli kertonut sisarelleen kaiken komeasta britistä, joka oli pyörinyt hänen mielessään siitä lähtien kun hän oli palannut Lontoosta, mutta hän ei ikipäivänä olisi osannut kuvitellakaan, että tämä tulisi vierailulle Kuubaan. Kun tuli Esmeraldan vuoro, Christopher piti hänen kädestään kiinni hieman liian pitkään ja katsoi häntä silmiin huulet iholla viipyillen.

”Mitä, tuota, mikä”, Esmeralda takelteli ja karisti kurkuaan. ”Herra Dutton, mikä teidät tuo tänne Havannaan asti?”

”Isänne vaatimalla vaati, että yhtiömme edustaja tulisi tarkastamaan tuotantonne henkilökohtaisesti”, Christopher selitti ja istuutui Esmeraldan isän kehotuksesta. Miehen katse viipyi kuitenkin edelleen Esmeraldassa. ”Hän osaa olla erittäin vakuuttava, enkä muutenkaan voinut vastustaa Kuuban houkutusta kerrottuanne Havannasta kiehtovia

tarinoita. Maalasiitte eksoottisesta kotimaastanne varsin kauniin kuvan.”

Yksi palvelusneideistä ilmestyi silloin huoneeseen, ja Esmeralda katseli Christopheria tarkemmin isän huomion ollessa muualla. Christopher hymyili, ja ikävä tunne Esmeraldan vatsanpohjassa katosi – miehen katseesta huomasi, että tämä oli yhtä helpottunut nähdessään hänet kuin hän oli Christopherin.

Ehkä hänen tunteensa minua kohtaan eivät sittenkään ole pelkkää kuvitelmaa.

”Pullo parasta samppanjaamme”, isä julisti ja sytytti sika-rinsa, josta löyhyvä voimakastuoksuinen savu täytti huoneen samalla kun palvelusneiti lähti toteuttamaan pyyntöä.

Esmeralda ohitti Christopherin niin läheltä, että hänen mekkonsa kangas varmasti hipaisi tämän polvea, ja hänen henkensä salpautui, kun mies tarttui häntä hetkeksi sormesta. Kosketus oli ohikiitävän lyhyt, eikä sitä varmasti huomannut kukaan muu, mutta se riitti kertomaan kaiken tarvittavan.

Christopher ei tullut vain tutustumaan Kuubaan.

Hän tuli tänne asti tapaamaan minua.

I

LONTOO, NYKYHETKI

Claudia soitti täysillä musiikkia viimeistelllessään ikkunalaudan tuoretta valkoista maalipintaa. Hän oli käyttänyt asunnon kuluneiden pintojen elvyttämiseen viimeiset puoli vuotta, ja remontin valmistuminen vaatisi enää parin päivän urakan.

Hän piti tauon katsellakseen aikaansaannostaan ja tunsi jo luopumisen haikeutta, vaikkei missään vaiheessa ollutkaan ajatellut asuvansa asunnossa itse. *Tämä on elinkeino*, hän muistutti itseään. *Ei sovi rakastua urakkaan. Tämä ei ole kotini.*

Kyseessä oli jo toinen chelsealainen asunto, jonka hän oli kuluneen vuoden aikana remontoanut, ja työ oli ollut mieluisaa alusta asti. Suunnittelua, maalaamista, sisustamista – täysin erilaista puuhaa kuin hänen ensimmäinen uransa, josta hän ei ollut ikinä saanut samanlaista tyydytystä.

Musiikki vaihtui puhelimen pirinään, ja hän laski penselin ja pyyhki kätensä haalareihin ennen kuin vastasi. Hän arvasi jo katsomattakin, että soittaja oli todennäköisesti jompikumpi hänen vanhemmistaan – nykyään hänelle soittelivat vain sukulaiset ja puhelinmyyjät.

Arvaus oli osunut oikeaan. ”Hei äiti.”

”Hei kultaseni, miten menee?”

”Hyvin. Viimeistelen täällä maalaushommia, mutta on jo melkein valmista.”

”Hienoa! Tuskin maltan odottaa, että näemme sen, kun tulemme käymään.”

Claudia tiesi, kuinka vaikea muutos oli ollut hänen äidilleen. Äiti oli ollut ainoasta tyttärestään erittäin ylpeä, kun hän oli opiskellut yliopistossa kauppatieteitä, ja sitäkin ylpeämpi, kun hän oli isänsä jalanjäljissä saanut hienon työpaikan rahoitusosalta. Hänen lakimiesveljensä oli yhtä lailla perheelleen suuri ilonaihe, mutta hänen äitinsä ei ollut koskaan itse opiskellut yliopistossa tai edistänyt omaa uraansa, ja Claudiasta tuntui toisinaan siltä kuin tämä eläytyisi vähän liikaakin tyttärensä elämään. Tai oli tuntunut ainakin siihen asti kun hän oli jättänyt arvostetun työpaikkansa ja ilmoittanut hankkivansa elannon asuntoja remontoimalla.

”Sopiiko edelleen, että tulen vierailulle tänä viikonloppuna?” Claudia kysyi.

”Totta kai! Odotamme sitä jo kovasti, mutta en minä sen vuoksi soittanut.”

Claudia alkoi hajamielisesti puhdistaa pensseliä odottaessaan, että äiti jatkaisi.

”Mietin, että voisitkohan käydä tänä perjantaina puolestani eräässä tapaamisessa.”

”Perjantainako? Toki. Mikä se tapaaminen on?”

Äiti selvitti kurkkuaan. ”Tämä saattaa kuulostaa oudolta, mutta saimme hiljakkoin kirjeen, joka oli osoitettu isoäitisi perikunnalle. Isäsi mielestä viesti saattaa olla huijaus, mutta minusta kannattaisi ainakin käydä katsomassa, mistä on kyse.”

”Okei”, Claudia sanoi ja käveli keittiöön keittämään kahvia samalla kun kuunteli äitiään. *Millainen tapaaminen mahtaa olla, jos isä suhtautuu siihen niin nyrpeästi?*

”Lähetän kirjeen sinulle, kun lopetan puhelun, mutta minulle olisi tärkeää, että menisit. Olisi epäkunnioittavaa isoäitiäsi kohtaan jättää viesti huomiotta.”

Claudia nyökkäsi. Äiti pyysi häneltä harvoin mitään, joten hän suostuisi mielellään. Lievää epäluuloa kuitenkin herätti se, että isä arveli viestiä huijaukseksi. Isällä oli tällaisissa asioissa yleensä pettämätön vaisto.

”Äiti, menen kyllä, jos haluat. Lähetä vain ensin ne tiedot.”

”Kiitos, kultaseni. Tiesin, että suostuisit.”

He juttelivat vielä hetken, kunnes Claudia lopetti puhelun. Pian sen jälkeen luvattu sähköposti saapui. Hän avasi ja luki sen pikaisesti.

Tiedoksi Catherine Blackin perikunnalle

Teitä pyydetään ystävällisesti saapumaan 26. elokuuta klo 9 Williamson, Clark & Duncanin toimistoon Lontoon Paddingtoniin, missä teille luovutetaan perikunnalle testamentattu esine. Pyydämme teitä ilmoittamaan toimistoomme, että olette vastaanottaneet tämän kirjeen.

Claudia luki viestin uudelleen hämmennyksen vallassa. Ei ihme, että isän mielestä se saattoi olla huijaus. Mutta jos äiti halusi hänen ottavan asiasta selvää, hän kyllä menisi tapamiseen. Mummin kuolema oli ollut heille kaikille rankkaa. Tämä oli suvun parhaana kokkina kutsunut heidät lounaalle joka sunnuntai, ja he olivat koettaneet jatkaa yhteisiä aterioita ilman mummia, mutta perinne oli lopulta kuihtunut kokonaan kuluneen vuoden aikana mummin kuoltua. Ehkä menetys oli äidillä edelleen vahvasti mielessä ja jokin paperiasia oli jäänyt tekemättä. Toisaalta isä hoiti viralliset jutut aina hyvin säntillisesti.

Claudia käynnisti musiikin uudelleen ja kierteli asunnossa yrittäen olla miettimättä, kuinka vaikea edellisvuosi oli ollut. Hän oli menettänyt sekä isoäitinsä että parhaan ystävänsä vain parissa kuukaudessa, ja hän rakasti uutta työtään niin paljon myös siksi, että sillä ei ollut mitään kytköksiä hänen menneisyyteensä.

Hän katseli ympärilleen ihailien kättensä jälkeä. Asunto näytti upealta: seinät hohtivat kirkkaanvalkeina, keittiö oli miltei valmis, ja suojamuovien alla kiilteli puulattia, jonka sävy oli täydellinen. Kämpä näyttäisi kalustettuna tyrmävän hienolta.

Hän oli ehkä vaihtanut jakkupuvun haalareihin ja tyylikkään kampauksen sotkuiseen nutturaan, mutta tosiasiaa hän oli onnellisempi kuin koskaan aiemmin. Hän ei olisi tapahtuneen jälkeen mitenkään voinut jäädä vanhaan työpaikkaansa, eikä tämä työ kalvanut sisintä vaan tuotti hänelle hyvän mielen.

Nyt minun täytyy enää saada myytyä asunto voitolla.

Claudia esitteli kiinteistönvälittäjälle asuntoa. Makuuhuoneiden yhteydessä sijaitsevat kylpyhuoneet oli vasta kaakeloitu, ja he pysähtyivät ihastelemaan uudenkarheita kalusteita palatessaan avokeittiöön ja olohuoneeseen. Aurinkopaistoi ja terassin ovet olivat auki – tällaisena päivänä oli suorastaan mahdotonta olla pahalla tuulella.

”Upeaa, kerrassaan upeaa”, välittäjä sanoi sivellessään keittiön kivitasoa. ”Asunto menee varmasti nopeasti kaupaksi. Milloin haluat laittaa sen myyntiin?”

”Päätän tällä viikolla”, Claudia vastasi katsellessaan ulkosohvaa, jolle hän olisi kovin mieluusti istahtanut. Mutta jos hän jäisikin asumaan tänne itse, hänen täytyisi etsiä muita töitä. Hänellä ei missään tapauksessa olisi varaa ostaa uutta remonttiprojektia, jos ei myisi tätä ensin. Hän kääntyi taas välittäjän puoleen. Kenties hänen ei olisi pitänyt asua remontoimassaan asunnossa, jottei olisi kiintynyt siihen liikaa.

”No, kerro sitten, kuinka haluat toimia. Kiinnostuneita asiakkaita löytyy varmasti jo ennen virallista ilmoitusta.”

Claudian puhelin surisi taskussa, ja hän vilkaisi ruutua. *Tapaaminen lakimiehen kanssa.* ”Anteeksi kauheasti, mutta tajusin juuri, että minulla on kiire tapaamiseen”, hän sanoi. ”Otan pian yhteyttä. Kiitoksia, kun kävit!”

Hän saattoi välittäjän ulos, singahti makuuhuoneeseen ja penkoi vaatekasasta bleiserin, jonka veti valkoisen t-paitansa

päälle. Hän löysi myös farkut ja siistit lenkkitosut, joihin ujutti jalkansa, nappasi käsilaukkunsa ja säntäsi ovelle. Hän katsoi kelloa.

Metro kulki Sloane Squarelta Paddingtoniin kymmenen minuutin välein, eli hänen pitäisi ilman muuta ehtiä toimistolle ajoissa. Jos hän ei ehtisi, äiti saisi hepulin.

Claudia saapui Williamson, Clark & Duncanin lasipalatsiin kymmenen minuuttia etuajassa, ja keskusteltuaan vastaanottovirkailijan kanssa hän istuutui penkille tasaamaan hengitystään. Hän inhosi myöhästelyä yli kaiken ja oli juosut metroasemalta toimistolle, vaikkei se lopulta ollutkaan tarpeen. Hän näki odotusaulassa muitakin ihmisiä, jotka olivat miltei poikkeuksetta naispuolisia ja samanikäisiä kuin hän itse. Jotkut heistä selailivat lehtiä, kun taas toiset istuivat hänen tapaansa laukku sylissään ja tarkkailivat huonetta.

Hän ei ollut oikeastaan ehtinyt miettiä tapaamista, mutta paikalle päästyään hänestä alkoi tuntua, että äiti oli ehkä sitenkin oikeassa – tämä ei vaikuttanut huijaukselta. Jo pelkät toimistotilat riittivät vakuuttamaan hänet.

Sen enempää hän ei ennättänyt tilannetta pohtia, sillä ystävällinen nuori vastaanottovirkailija nousi pöytänsä äärestä ja puhutteli kaikkia. Claudia yllättyi kuullessaan muitakin naisia kutsuttavan itsensä lisäksi.

Muutama naisista vilkaisi häntä, ja hän päästi kaksi näistä kulkemaan edellään. Hän höristi korviaan kuullessaan toisen mainitsevan sanan perintö.

Hmm, perintö ei ollut käynyt edes mielessäni. Olisi kyllä kieltämättä juuri mummin tapaista huolehtia jokaisesta sukulaisestaan.

Keskustelu taukosi, kun he astuivat suureen neuvottelu-huoneeseen ja heille osoitettiin paikat. Pöydän päässä istui siististi pukeutunut mies ja tämän vasemmalla puolella ehkä

noin 35-vuotias nainen, joka katseli tulokkaita suurin silmin. Nainen oli pukeutunut silkkipuseroon ja korkeavyötäröisiin mustiin housuihin, ja tyylikäs asu muistutti Claudiaa edellisestä elämästään rahoituslalla. Hänen tuli melkein pä ikävä pois heittämiään vaatteita.

Claudialle ojennettiin paperi, jota hän alkoi silmäillä miehen avatessa suunsa. Hän ei yllätynyt, kun mies totesi ryhmätapaamisen olevan epätavallinen käytäntö.

Hän vilkuili ympärilleen pohtien uteliaana, mahtoiko kukaan naisista tietää tapaamisen syytä vai olivatko he kaikki hänen laillansa täysin pimennossa. Claudia nojasi tuoliinsa, kun lakimies asteli eteenpäin toinen käsi rennosti housutaskussa ja puhui hymyillen.

”Minä olen John Williamson, ja tässä on asiakkaani Mia Jones. Kutsuin teidät paikalle hänen pyynnöstään, ja hän puolestaan noudattaa tätinsä Hope Berensonin toiveita. Toimistomme edusti monia vuosia sitten myös hänen tättään.”

Claudia tarttui vesilasiin ja hörppäsi siitä mietiskellen, kuka ihme Hope Berenson oli.

”Mia, haluaisitko jatkaa tästä ja kertoa asiasta tarkemmin?”

Mia nyökkäsi ja nousi, ja hiljaa odottaessaan Claudia pani merkille, kuinka hermostuneelta nainen yhtäkkiä vaikutti. Kenties hän ei ollut tottunut puhumaan ryhmille.

”Kuten äsken kuulitte, tätini nimi oli Hope Berenson. Hän johti monien vuosien ajan asuntolaa naimattomille äideille ja näiden lapsille, paikkaa nimeltään Hopen koti. Hänet tunnettiin hienotunteisuudestaan ja lempeydestään ajan ilmapiiiristä huolimatta.” Mia naurahti ja katseli hermostuneena ympärilleen. ”Te varmasti mietitte, miksi ihmeessä minä kerroin teille tästä, mutta lupaan, että kohta kaikki selviää.”

Hopen koti? Mikä yhteys hänen isoäidillään voisi olla naimattomien äitien asuntolaan? Vihjailiko nainen, että hänen

isoäidillään oli avioliiton ulkopuolinen lapsi? Siitäkö tässä oli kyse? Äiti mykistyisi, jos näin oli.

”Mitä tekemistä tällä vanhalla talolla on meidän kanssamme?” Claudia kysyi.

”Anteeksi, olisi pitänyt aloittaa siitä!” Mia vastasi nolostuneena ja asteli huoneen poikki. ”Tädilläni oli talossa iso toimisto, jossa hän säilytti kaikenlaista kirjanpitoa. Muistin, kuinka paljon äitini oli pitänyt sen huoneen matosta, joten päätin kääriä sen rullalle ja ottaa talteen siltä varalta, että sille olisi vielä käyttöä. Mutta silloin näin lattialankkujen välissä jotakin. Minun oli tietenkin pakko käydä hakemassa apuväline, jolla sain lankut irti, jotta pääsisin tutkimaan tarkemmin.”

Claudia pudisti päätään ja nojasi tuoliinsa. *Uskomatonta.* Hän ei vielääkään aivan käsittänyt, kuinka hänen isoäitinsä liittyi tähän.

”Kun sain ensimmäisen lankun irti, näin kaksi pölyistä rasiaa, ja toista siirtäessäni taempaa löytyi lisää siistissä rivissä. Jokaiseen oli kirjoitettu käsin nimilappu. En ollut uskoa löytöäni, mutta nimet nähdessäni tiesin heti, ettei niiden sisältö kuulunut minulle, viisi siitä kuinka kovasti olisin halunnut katsoa.” Mia hymyili ja katseli jokaista läsnäolijaa ennen kuin jatkoi. ”Toin nämä rasiat teille nähtäväksi. Tuntuu uskomattomalta, että uteliaisuuteni on saattanut teidät kaikki tänne yhteen.”

Claudia kuikuili nähdäkseen paremmin, kun Mia asetti rasiat yksitellen varovaisesti pöydälle. Ja silloin hän näki pienen rasiaan kiinnitetyn lapun, jossa oli käsin kirjoitettuna hänen isoäitinsä nimi: Catherine Black. *Miksi yhdessä noista laatikoista on minun isoäitini nimi?* Lakimies avasi jälleen suunsa, mutta Claudia tuijotti nimilappua tiiviisti ja mielti, kauanko rasia oli ollut piilossa.

Sitten Claudia kohotti katseensa. Hän olisi epätoivoisesti halunnut tarttua rasiaan, kiskaista narusta ja selvittää, mitä

hänen isoäidilleen oli jätetty, mutta sen sijaan hän maltoi mielensä ja kuunteli hiljaa lakimiehen puhetta.

”Emme kuitenkaan tiedä, onko vuosien aikana ollut muitakin rasioita, jotka olisi jo jaettu pois”, mies sanoi nojaten pöytänsä ja nousi hitaasti. ”Joko Hope ei jostain syystä halunnut luopua näistä seitsemästä, tai sitten kukaan ei kysellyt niiden perään.”

”Siinä tapauksessa olen saattanut löytää jotakin, minkä olisi oikeasti kuulunut pysyä kadoksissa”, Mia jatkoi.

Yksi naisista nousi seisomaan, sanoi jotakin ja poistui huoneesta, mutta Claudia hädin tuskin huomasi häntä. *Isoäitini oli adoptoitu, enkä minä tiennyt mitään. Tiesikö hän itsekään?* Tokihan mummi olisi kertonut tyttärelleen, joka puolestaan olisi kertonut Claudialle. Vai oliko tämä sellainen perhesalaisuus, josta ei yksinkertaisesti puhuttu?

Claudia allekirjoitti asiakirjat, jotka lakimies antoi hänelle, ja tarttui sitten innokkaasti rasiaansa. Puurasia oli sidottu tiukasti narulla, ja nimikyltti ilmoitti selkeästi vastaanottajan. Claudia katseli isoäitinsä nimeä, joka oli kirjoitettu täydellisellä käsialalla. *Hope*. Nainen nimeltä Hope oli tehnyt tämän varmasti pian isoäidin syntymän jälkeen.

”Kiitoksia”, Claudia sanoi Mialle nostaessaan laukkunsa olkapäälleen rasia edelleen kädessään. ”Olet nähnyt paljon vaivaa, että kaikki rasiat löytäisivät oikeat omistajansa.”

”Ei kestä”, Mia vastasi ja kosketti Claudian käsivartta lämpimästi hymyillen. ”Kiitos, kun tulit hakemaan omasi.”

Claudia huomasi poistuessaan, että pöydällä oli vielä yksi rasia, jolle ei ollut löytynyt ottajaa. Hän asteli ulkoilmaan uteliaisuudesta pakahtumaisillaan ja etsi lähimmän kahvilan. Siellä hän nykäisisi narusta ja selvittäisi pikku rasian mysteerin, sillä hän ei todellakaan malttanut odottaa kotiin asti.

3

HAVANNA, KUUBA, 1950

Esmeralda seisoi kahden sisarensa kanssa valtavan kierreportaikon juurella ja tarkasteli heidän kanssaan huonetta. Tarjoilijat kuljettivat ylväästi hopeisia tarjottimia ja tarjosivat samppanjaa ohikulkeville vieraille, huoneen nurkassa soitti jousikvartetti, ja pariskunnat tanssittelivät marmorilattialla. Naisilla oli yllään kauneimmat juhlapukunsa, ja jalokivet välkehtivät kaulassa, korvissa ja ranteissa. Huoneeseen olivat kokoontuneet Havannan rikkaimmat perheet, mutta jokainen silmäpari kääntyi silti Diazin sisaruksiin, kun he saapuivat juhliin.

”Kas, Kuuban kauneimmat tytöthän ne siellä!” Esmeralda nauroi ja huitaisi kädellään puhujaa, Alejandro-serkkuaan, jolla oli ainutlaatuinen kyky saada hänet nauramaan ja tehdä itsestään huomion keskipiste.

”Alejandro, jätä meidät rauhaan”, María-sisko valitteli. ”Säikytät aina kaikki pojat tiehensä!”

Esmeralda tarttui huvittuneena Alejandroa käsikynkästä ja lähti ilomielin tämän mukaan ilman siskojaan. Hän oli kiitollinen serkkunsa seurasta, sillä kukaan juhlien pojista ei kiinnostanut häntä. Hän ei missään tapauksessa purnaisi siitä, että tämä hätistäisi heidät pois.

”Valehtelin äsken”, Alejandro sanoi. ”*Sinä* olet Kuuban kaunein tyttö, Es.”

Esmeralda painoi päänsä Alejandron hartiaa vasten. ”Ei sinun tarvitse imarrella. Kunhan pidät minulle seuraa, joten joudu tanssimaan.”

”Totta kai pidän. Silloin äiditkään eivät pääse esittelemään minulle tyttäriään”, hän nauroi. ”Esittelevät heitä kuin siipikarjaa markkinoilla. Häpeällistä.”

Molemmat hihittivät. Alejandro oli rakastunut Santa Clarassa asuvaan tyttöön, eikä Esmeralda halunnut naimisiin vain naimisiinmenon vuoksi. Hän oli paljon mieluummin isänsä silmäterä, opetteli sokerikaupasta kaiken mahdollisen ja kulki juhlissa isänsä käsikoukussa täyttäen velvollisuutensa perhettään kohtaan. Jos äiti olisi vielä elänyt, hän olisi kaikkien muiden kuubalaisäitien tapaan yrittänyt etsiä tytärtillään täydelliset aviomiehet, vanhimmasta alkaen. Isä sitä vastoin halusi pitää tyttärensä saman katon alla niin pitkään kuin mahdollista, jotta koti tuntuisi iloiselta ja kuhisevalta.

”Esmeralda, jonain päivänä sinunkin pitää mennä naimisiin. Et voi roikkua käsivarressani lopun ikääsi.”

Esmeralda huokaisi. ”Tiedän. Mutta haluan miehen tekemän minuun vaikutuksen. Haluan miehen, joka kuuntelee ja kaipaa muutakin kuin hymyilevän hiirulaisen, jolla ei ole omia mielipiteitä.” Hän naurahti. ”Tunnen jo kaikki näiden juhlien miehet, eikä kukaan heistä ole kiinnostava.” Hän painautui Alejandroa vasten. ”Paitsi tietysti sinä. Olet minun iltani kohokohta.”

Alejandro tarttui nauraen häntä kädestä, kun orkesteri aloitti uuden kappaleen, ja yhdessä he lähtivät pyörähtelemään tanssilattialle muiden pariskuntien sekaan. Esmeralda tanssi mieluummin serkkunsa kuin muiden nuorukaisien kanssa. Siskot eivät ymmärtäneet hänen vastahakoisuuttaan, koska halusivat epätoivoisesti rakastua, ja Alejan-

dron läsnäolo tosiaan karkotti mahdolliset sulhasehdokkaat, jotka olisivat saattaneet haluta tanssia Esmeraldan kanssa. Alejandro oli myös yrityksen arvojärjestyksessä heti isästä seuraava ja liike-elämässä varsin kunnioitettu nuoresta iästään huolimatta. *Jos joku uskaltaa lähestyä minua silloin kun olen hänen kanssaan, ehkäpä sellaisen miehen pyyntöön saataisin suostuakin.*

”Es, jos joku onnistuu valloittamaan sydämesi, se mies on onnenpoika. Muista se.”

Esmeralda hymyili. ”Samaa voisi sanoa tytöstä, joka on jo valloittanut sinut.”

Esmeralda söi usein vuoteessa kaikessa rauhassa aamiaisen, joka tuotiin hänelle tarjottimella, mutta sunnuntaisin he nauttivat sen isän pyynnöstä yhdessä hieman myöhemmin aamulla. Sunnuntai oli ainoa päivä, jolloin isä ei lähtenyt aamuvarhaisella töihin – isän koko elämä pyöri liiketoiminnan ja sokeri-imperiumin ympärillä. Esmeralda oli kuullut huhuttavan, että isä oli Kuuban rikkain mies, muttei ollut ikinä uskaltanut kysyä tältä suoraan raha-asioista. Hän tiesi ainoastaan, että isä oli tyttärilleen erittäin avokätinen ja suostui näiden jokaiseen pyyntöön, mitä äiti ei missään tapauksessa olisi hyväksynyt.

Marisol ilmestyi käytävään samaan aikaan kuin Esmeralda, joten hän tarttui pikkusiskoaan kädestä ja he laskeutuivat yhdessä kierreportaat. Lastenhoitaja seurasi perässä, mutta Marisolista oli aina mukavampaa, kun isosiskot huolehtivat hänestä.

”Tulehan, *cariño*”, Esmeralda kuiskasi Marisolille, joka katseli siskoaan. ”Saat istua tänä aamuna minun kanssani.”

Marisol oli vasta kolmevuotias ja mitä suloisin lapsi, vaikka olikin kasvanut ilman äitiä tämän kuoltua synnytyksessä. Tyttö oli onnekas, sillä hän sai kaikesta huolimatta

osakseen yllin kyllin hellyyttä ja huolenpitoa kolmelta isosiskoltaan.

Esmeralda asteli ruokasaliin ja hymyili nähdessään isänsä jo istuvan siellä. ”Huomenta, isä”, hän sanoi, suikkasi isänsä poskelle suukon ohi mennessään ja odotti, että Marisol noudattaisi esimerkkiä. Oli hellyyttävää katsella, kun pikkusisko kiipesi isän syliin.

Aamiainen oli tuttuun tapaan hulpea, ja Esmeralda herkutteli tuoreella mangolla ja papaijalla. Lisäksi hän otti vasta leivottua leipää, jolle oli levitetty talon kokin valmistamaa guavahilloa. Hän huokaisi, kun Marisol tarttui ensimmäisenä makeaan leivonnaiseen, muttei nuhdellut tyttöä vaan otti sellaisen itselleenkin samalla kun palvelijatar kaatoi hänelle väkevää kahvia.

”Esmeralda, aion matkustaa ensi kuussa Lontoon”, isä kertoi, taitteli lukemansa sanomalehden syrjään ja viittilöi palvelijaa kaatamaan hänelle toisen kupillisen suosikkiespressoaan.

”Ehditkö palata juhlimaan Marían *quincea*?” Esmeralda kysyi huomattuaan siskonsa epätietoisin, suorastaan anelevan katseen. Viisitoistavuotissyntymäpäivä oli kuubalaistytön elämän tärkein päivä. Hänestä tuli silloin nainen, ja juhlaan valmistauduttiin usein jopa kuukausitolkulla.

”Totta kai! Enhän jättäisi sitä väliin mistään hinnasta”, isä vakuutteli ja pyyhki lautasliinalla paksuja viiksiään. ”María, maltraisitkohan antaa sisarellesi kaksi viikkoa vapaata? Juhlien valmisteluthan on jo tehty, eikö niin?”

”Isä, oletko tosissasi?” Esmeralda henkäisi ja pudotti leivonnaisten lautaselleen. ”Lontooseenko? Haluatko sinä, että matkustan kanssasi kahdeksi viikoksi Lontooseen?”

Isä hymyili vastapäätä istuvalle tyttärelleen. ”Haluaisinpa hyvinkin”, hän vastasi. ”Minun täytyy tehdä vaikutus erittäin tärkeään brittifirmaan ja saada heidät tajuamaan, että mei-

dän sokerimme on kaikkein parasta. Jos se onnistuu, sokeritehtaastamme tulee maailman kannattavin, ja haluaisin kauan vanhimman tyttäreni rinnalleni.”

Esmeralda laski kätensä rauhallisesti syliinsä innostuksesta huolimatta. Hänen kolme sisartaan olivat hiljaa, kun hän vastasi: ”Isä, se olisi suuri kunnia. Tiedän, että äiti lähtisi kanssasi, jos olisi vielä täällä, mutta olen imarreltu, kun saan tulla hänen sijastaan. Kiitos.”

”Tule huomenna toimistolle, niin kerron sinulle lisää kasvusuunnitelmista”, isä sanoi. ”Haluan sinun ymmärtävän, kuinka tärkeä tämä matka on, ja sinun on hyvä perehtyä liikeasioihin sen verran, että osaat keskustella niistä paikan päällä.”

”*Si, papá*, tulen kyllä”, Esmeralda vastasi hymyillen sädehtivästi. Innostusta oli vaikea peittää.

Kun siskot alkoivat juoruilla edellisillan tapahtumista, jotka kiinnostivat heitä selvästi enemmän kuin äskeinen ilmoitus, Esmeralda sulki hetkeksi silmänsä ja kuvitteli, milaista olisi matkustaa Englantiin: mitä vaatteita hän pakkaisi mukaan, keitä hän tapaisi ja missä he yöpyisivät. Pitkäaikainen haave oli käymässä toteen.

Hän oli yhdeksäntoistavuotias, mikä tarkoitti, että hän joutuisi ennen pitkää suunnittelemaan tulevaisuuttaan. Pian varmasti joku hänen tädeistään pyytäisi hänen isäänsä etsimään tyttärilleen aviomiehiä. Hän oli ollut toistaiseksi onnekas, mutta vääjämätöntä ei voisi lykätä loputtomiin. Isä tiesi sen yhtä lailla kuin tyttärensäkin, vaikkeivät he olleet keskustelleet siitä avoimesti.

Lontoon-matka kuulosti suurelta seikkailulta, eikä hän malttanut odottaa.

Kun hän avasi silmänsä, isä katseli häntä, ja hän sanoi ääneti ”kiitos”. Isä vastasi nostamalla kätensä sydämensä päälle.

LONTOO, NYKYHETKI

Claudia nykäisi narusta eikä hämmästynyt, kun mitään ei tapahtunut. Vanhan narun kuidut olivat rispaantuneet, ja lopulta hän joutui näpräämään kynsillään solmun auki. Hän veti syvään henkeä ja avasi rasian arvuutellen mielesään, mitä sisällä saattaisi olla. Kenties silkkipaperin käärittynä jalokivi tai valokuva. Mutta sisältä paljastuikin vanha käynttikortti sekä käsin hahmoteltu kuva vaakunasta.

Hän tarkasteli ensin käynttikorttia, pyöritteli sitä käsisään ja huomasi osoitteen Capel Courtilla. Paikka tuntui etäisesti tutulta, sillä Lontoon pörssi oli aiemmin sijainnut siellä. Korttiin oli painettu kultakirjaimin nimi ”Christopher Dutton”, joten hän kaivoi esille puhelimensa ja googlasi sen saman tien. Nimeen tai osoitteeseen liittyviä osumia ei tullut, mutta toisaalta kortin täytyi olla vähintään seitsemänkymmentä vuotta vanha, koska hänen isoäitinsä oli syntynyt vuonna 1951. Korttiin painetun yrityksen nimi oli Fisher, Lyall & Dutton, mutta haku ei antanut siitäkään hyödyllisiä löydöksiä. Claudia poimi uteliaana kuvan vaakunasta, kallisti rasiaa ja kurkisti sisälle siltä varalta, että löytyisi vielä jotain. Muuta ei kuitenkaan ollut, pelkästään vaakuna.

Hän kiitti tarjoilijaa tämän tuodessa kahvin pöytään ja sekoitti kuppiin sokeria pitäen visusti huolen, ettei nestettä läikkyisi kallisarvoisten esineiden päälle. Kuinka hän selvittäisi vaakunan merkityksen? Tai kenelle se oli kuulunut? Hän ei ollut odottanut moista mysteeriä.

Claudia pyöritteli lappua kädessään, mutta siihen ei ollut kirjoitettu mitään – ei pienintäkään vihjettä siitä, mistä aiempaa omistajaa voisi alkaa etsiä.

Kuinka nämä vihjeet muka auttavat minua selvittämään isoäidin menneisyyden? Hän asetti paperilapun pöydälle, hörppäsi kahviaan ja tuijotti esineitä tovin tiiviisti pähkäillen niiden merkitystä tai sisältöä. Vastaukset loistivat poissaolollaan.

Hän ei lopulta keksinyt muuta kuin ottaa esineistä kuvat, jotka lähetti sähköpostitse isälleen. Isä tiesi paljon historiasta, ja eläkkeelle jäätyään hänen mielipuuhaansa oli ollut menneisyydestä lukeminen ja historiallisten esineiden tutkiminen. Jos joku osaisi selvittää johtolankojen merkityksen niin isä.

Claudia sai kahvinsa juotua, laittoi esineet takaisin rasiaan ja ujutti sen käsilaukkuunsa noustessaan pöydästä. *Mummi, olisitpa täällä, niin voisimme puhua tästä.* Voihan olla, ettei isoäiti olisi edes halunnut tietää totuutta tai että esineistä heränneet kysymykset olisivat saaneet hänet tuntemaan olonsa epämurkavaksi.

Claudia tiesi ainoastaan, että halusi tietää kaiken. Hän janosi faktoja ja tietoa, ja jos äidin suvussa todellakin oli jokin salaisuus, hän tekisi kaikkensa selvittäääkseen sen.

Claudia poistui junasta ja asteli aseman läpi heiluttaen innokkaasti kättään isälleen, joka odotti häntä autossa. Surreyyntä palatessaan hän tunsi aina olevansa kuin pikkutyttö – se tuntui samalta kuin odotettu paluu kotiin viikonlopuksi koulussa tai yliopistossa vietetyn viikon jälkeen.

”Hei, kultaseni”, isä tervehti halauksen ja suukon kera.
”Kuinka sinä voit?”

”Oikein hyvin”, Claudia vastasi ojentaen isälleen kapsäkkinsä. ”Ihana nähdä taas.”

Autoon päästyään Claudia oli tuskin ehtinyt kiinnittää turvavyötä, kun isä otti jo johtolangat puheeksi. ”Tutkimus on edistynyt”, hän sanoi. ”Vanha ystäväni selvittelee pyynnöstäni nimeä Christopher Dutton, mutta olen jo melkein selvittänyt vaakunan arvoituksen. Olen tuskin muuta voinut ajatellakaan sen jälkeen kun eilen lähetit sen minulle.”

”Niinkö? Olin jo varma, että se jäisi mysteeriksi”, Claudia naurahti. ”Etkö sinä epäillyt koko juttua huijaukseksi?”

”No, sanotaan nyt niin, että nämä johtolangat ovat herättäneet mielenkiintoni”, isä sanoi vilkaisten häntä ajaessaan. ”Uskoisitko jos sanoisin, että vaakuna on todennäköisesti kuubalainen?”

”Kuubalainen?” Claudia pudisti päätään. ”Kuulostaa uskomattomalta.”

”Niin minäkin ajattelin. En aluksi uskonut sitä, eikä uskonut äitisiäkään, kun kerroin hänelle. Totta puhuen tämä oli hänelle melkoinen pommi.”

Claudia nyökkäsi ja katseli ikkunasta ulos. Oli hätkähdyttävää kuulla, että suvussa oli ollut tällainen salaisuus niin kauan, ja hän saattoi vain arvailla, miltä äidistä tuntui.

Muutaman minuutin kuluttua isä kaartoi auton pihatielle, ja kotiinpaluu tuntui Claudiasta samalta kuin aina ennenkin: hän oli täydellisen tyytyväinen. Teininä hänellä oli ollut kiire päästä pois kokeilemaan siipiään, sillä Surrey oli tuntunut aivan liian hiljaiselta hänen makuunsa. Kaupunkiin muutettuaan hän oli kuitenkin kaivannut heti takaisin. Kaipasi edelleen.

”Äitisi hääräilee puutarhassa”, isä kertoi pysähtyessään kaksikerroksisen talon eteen. Claudia katseli tuttuja erkkeri-

ikkunoita ja vihreitä sälekaihtimia ja hymyili huomatesaan, että sinisateet olivat vallanneet talon seinästä vielä suuremman alan kuin hänen asuessaan täällä. ”Mene hänen luokseen, niin minä vien laukkusi sisälle ja palaan töiden pariin. Odotan saavani pian vaakunaa koskevaan sähköpostiini vastauksen, joka vahvistaisi epäilykseni, ja haluan nähdä sen heti kun se saapuu.”

Claudia nojasi suukottamaan isäänsä poskelle ennen kuin astui ulos auringonpaisteeseen ja lähti etsimään äitiään. Tämä löytyi takapihalta kontiltaan kukkapenkin keskeltä. Puutarha oli ennen ollut melko rönsyilevä, mutta eläkkeellä Claudian vanhemmista oli sukeutunut etevä puutarhureita.

”Huhuu?” Claudia huhuili, sillä ei halunnut antaa äidilleen sätkyä pöllähtämällä yllättäen kulman takaa.

”Claudia!” Kohta hän olikin puutarhahanskoin varustautuneen äitinsä syleilyssä. ”Anna kun käyn vähän siistiytyvässä.”

”Älä turhia”, Claudia vastasi ja istuutui nurmikolle lähelle kohtaa, jossa äiti oli kyyristellyt. ”Mukava saada vähän raitista ilmaa ja olla ulkosalla.” Hän huokaisi. ”Taidan tarvita juurikin tätä.”

Äiti hymyili muttei palannutkaan työhönsä vaan istuutui tyttärensä lähelle, riisui hansikkaansa ja pudotti ne nurmikolle. ”Totta turiset, on mukava nauttia auringosta silloin kuin siihen on mahdollisuus.” Äiti nojasi toiseen kyynänpäähänsä, kun Claudia kääntyi hänen puoleensa. ”No, kerrohan, mitä tuumit tästä mummiin liittyvästä jutusta. Uskotko, että siinä voisi olla perää? Luuletko, että kuulemasi tarina on totta?”

Claudia nyökkäsi. ”Melkoinen yllätys se oli, mutta vaikutti uskottavalta. Eilisen ainoa tarkoitus oli toimittaa rasiat oikeille perikunnille, joten miksipä epäilisinkään.”